

EUROPEAN COMMISSION
Europski ured za borbu protiv prijevare (OLAF)

Uprava D Politika
Odjel D.2 Sprjeavanje prijevare

Otkrivanje krivotvorenih dokumenata u području strukturnih djelovanja

Praktični vodič za upravljačka tijela

***koji je razradila skupina stručnjaka država članica kojom koordinira OLAF-ov
odjel D2 - Sprječavanje prijevare***

IZJAVA O ODRICANJU ODGOVORNOSTI:

Ovo je radni dokument koji je pripremila skupina stručnjaka država članica uz pomoć OLAF-a. Cilj je ovog dokumenta olakšati provedbu operativnih programa i poticati dobru praksu. On nije pravno obvezujući za države članice već se u njemu daju opće smjernice s preporukama i pregled najbolje prakse.

Tim se općim smjericama ne dovodi u pitanje nacionalno zakonodavstvo i trebaju se čitati i prilagođavati s obzirom na nacionalni pravni okvir.

Ovim se vodičem ne dovode u pitanje tumačenje Suda Europske unije i Općeg suda kao ni odluke ili stajališta Komisije.

Sažetak

OLAF je pokrenuo novi radni postupak suradnje koji uključuje stručnjake iz država članica, OLAF-a i glavnih uprava Komisije zaduženih za strukturna djelovanja. Cilj je poboljšati kvalitetu zaključaka *ad hoc* sastanaka COCOLAF-a pripremanjem praktične dokumentacije koju države članice i Komisija mogu koristiti kao mjerila, administrativne alate, smjernice i potpore za jačanje vlastitih mjera/strategija za borbu protiv prijevare.

Otkrivanje krivotvorenih dokumenata prepoznato je kao zanimljiva tema za države članice. Zbog toga je organizirana radionica u kojoj je okupljeno pet stručnjaka iz pet različitih država članica.

Ideja je ponuditi rukovoditeljima i službenicima upravljačkih tijela savjete u vezi s otkrivanjem krivotvorenih dokumenata u operacijama koje se financiraju iz proračuna EU-a u okviru programa Strukturnih djelovanja i Kohezijske politike.

Cilj je pripreme ovog vodiča osigurati koristan i praktičan alat za uključene službenike. Usmjeren je na glavna pitanjima utvrđena za vrijeme radionice:

1. Pravni aspekti, uključujući pojmove i posljedice

Pojam krivotvorenja u ovom vodiču odnosi se na sve vrste nezakonitih izmjena dokumenata: krivotvorenje, falsifikacija, lažni sadržaj itd. U ovom su poglavlju predstavljene i administrativne i kaznene posljedice do kojih može dovesti otkrivanje krivotvorenog dokumenta.

2. Znakovi upozorenja

U ovom se poglavlju nalazi popis znakova upozorenja koje su utvrdili stručnjaci. Znakovi upozorenja predstavljaju niz elemenata i okolnosti koji ukazuju na prijevaru ili korupciju. Kada se radi o otkrivanju krivotvorenih dokumenata, oni se mogu odnositi na izgled i/ili sadržaj dokumenata, kao i na posebne okolnosti u vezi s korisnikom i nedosljednostima između dostupnih dokumenata i informacija.

3. Način otkrivanja

Otkrivanje krivotvorenih dokumenata zahtijeva veliku pozornost službenika. Neki dokumenti podložniji su izmjenama, a neki su poslovni sektori ili djelatnosti rizičniji od drugih. U ovom su poglavlju istaknuti neki važni elementi.

Navedene su i smjernice o vrstama radnji koje treba poduzeti u slučaju mogućih krivotvorenih dokumenata. Treba razmotriti unakrsne provjere pomoću baza podataka, terenske provjere i koordinaciju s policijskim i/ili pravosudnim tijelima. Službenici koji zaprimaju dokumente moraju otkloniti ili potvrditi svoje sumnje u vezi s dokumentom kako bi se osiguralo odgovarajuće postupanje sa spisom.

U vodiču je navedeno jedanaest primjera stvarnih slučajeva i popis baza podataka koje bi mogle biti korisne za unakrsne provjere nekih osnovnih informacija o poduzećima registriranim u cijelome svijetu.

Vrlo praktičan karakter ovog vodiča trebao bi omogućiti upravljačkim tijelima i općenito svim nacionalnim tijelima koja rade s fondovima EU-a podizanje svijesti i pozornosti osoblja u vezi s krivotvorenjem, falsifikacijom i drugim oblicima izmjene dokumenata u svrhu prijevara.

Uvod	7
1.-Pravni aspekti	9
1.1.- Pojam krivotvorenih dokumenata.....	9
1.2. - Vrijednost izvornika, ovjerenih kopija itd.....	10
1.3. - Administrativne posljedice.....	10
1.4.- Kaznene posljedice.....	12
2.-Znakovi upozorenja	12
2.1. –Znakovi upozorenja u izgledu dokumenata.....	13
2.2. –Znakovi upozorenja u sadržaju dokumenata.....	13
2.3. Okolnosti.....	14
2.4. - Nedosljednost između dokumenata/dostupnih informacija	14
3. Način otkrivanja.....	15
3.1. - Analiza utemeljena na rizicima.....	15
3.2. Unakrsne provjere pomoću baza podataka	17
3.3. Terenske provjere.....	18
3.4. Koordinacija između upravljačkih i policijskih/pravosudnih tijela	19
PRILOZI Prilog 1. - Primjeri krivotvorenih dokumenata.....	21
Prilog 2.: Minimalan sadržaj računa (od jednog poduzeća drugome).....	38
Prilog 3. - Popis korisnih baza podataka za internetu	39

Uvod

OLAF je pokrenuo novi radni postupak suradnje koji uključuje stručnjake iz država članica, OLAF-a i glavnih uprava Komisije zaduženih za strukturna djelovanja. Cilj je razmijeniti dobru praksu i izraditi praktičnu dokumentaciju koju države članice i Komisija mogu koristiti kao administrativne alate, smjernice i potporu za jačanje vlastitih mjera/strategije borbe protiv prijevare. Prijedlozi upućeni upravljačkim tijelima nisu obvezujući.

U skladu s člankom 59. stavkom 2., točkom (b) Financijske uredbe, države članice imaju, u okviru podijeljenog upravljanja, primarnu odgovornost sprječavati, utvrđivati i uklanjati nepravilnosti i prijevare. U tom smislu, države članice moraju ugraditi postupke i procedure u svoje sustave upravljanja i kontrole.

Falsifikacija dokumenata kao sredstvo za ostvarivanje pristupa sredstvima EU-a potvrđena je u mnogim slučajevima prijevare. Rano otkrivanje omogućilo bi brze reakcije i pokretanje preventivnih mjera u cilju osiguranja učinkovite zaštite financijskih interesa EU-a. OLAF se zbog toga odlučio pozabaviti tim pitanjem u okviru radionice s državama članicama.

Stručnjaci iz pet različitih država članica koji imaju praktično iskustvo u radu s mjerama za povećanje vjerojatnosti otkrivanja krivotvorenih dokumenata pristali su sudjelovati u ovom pothvatu. Na temelju svog znanja, oni su pripremili inventar glavnih područja u kojima je potrebno razmijeniti dobru praksu.

U proces su bile uključene i Glavna uprava za regionalnu i urbanu politiku, EMPL, MARE i HOME. Rad je koordinirao Odjel za sprječavanje prijevare OLAF-a, OLAF/D2.

Ovaj praktični vodič rezultat je plodne suradnje stručnjaka. Dostupan je svim državama članicama i mjerodavnim dionicima, npr. putem SFC2007 platforme za borbu protiv prijevare i odjelima Komisije putem *web*-mjestu OLAF-a.

OLAF želi zahvaliti sljedećim stručnjacima na njihovom doprinosu:

Veselin SPASOV	Bugarska	Izvršna agencija za reviziju Fondova Europske unije
Michal FIALA	Češka Republika	Ured glavnog državnog tužitelja/Odjel za teška kaznena djela gospodarskog i financijskog kriminala
Angelo SAID	Malta	Odjel za unutarnju reviziju i istrage, Kabinet, Ured predsjednika Vlade
Jacek HORODKO	Poljska	Jedinica za kontrolu i nepravilnosti, Odjel za potporu infrastrukturnim programima,

		Ministarstvo regionalnog razvoja
Małgorzata KACZANOWSKA	Poljska	Jedinica za sustav i prihvatljivost, Odjel za potporu infrastrukturnim programima, Ministarstvo regionalnog razvoja
Bogdan BARARU	Rumunjska	Borba protiv prijevare (Departamentul pentru lupta antifraudă DLAF)

Dokument je potvrdila COCOLAF-ova skupina za sprječavanje prijevare 12. studenog 2013.

1.-Pravni aspekti

1.1.- Pojam krivotvorenih dokumenata

Ne dovodeći u pitanje nacionalno zakonodavstvo, i za potrebe ovog vodiča, koristi se sljedeća definicija.

Krivotvoreni dokument je dokument u vezi s kojim je istina izmijenjena: to znači da dokument ne odgovara stvarnosti. Izmjena može biti:

Fizička: dokument može biti fizički izmijenjen, primjerice križanjem stavki ili uputa, ručnim dodavanjem informacija kojima se mijenja dokument itd.

Intelektualna: sadržaj dokumenta ne odgovara stvarnosti, na primjer, lažan opis pruženih usluga, lažan sadržaj izvješća, lažni potpisi na popisu sudionika itd.

Sve vrste dokumenata koje korisnici dostavljaju u svrhu dobivanja bespovratnih sredstava, sudjelovanja u postupku javne nabave ili plaćanja troškova mogu biti predmetom krivotvorenja:

- Ugovori
- Osobne isprave
- Životopisi
- Bankovna jamstva
- Bilance
- Računi (papirnati ili elektronski)
- Izvješća
- Evidencije sati
- Popisi sudionika
- Web-mjesta
- Ostalo

Primjeri posljedica

Krivotvorena dokumentacija dostavljena u fazi isplate mogla bi, između ostalog, dovesti do tri glavne vrste prijevornih aktivnosti:

- Korisnik možda uopće ne isporučuje. Prema tome, on/ona dostavit će lažne dokaze kako bi mogli zatražiti isplatu. To bi moglo uključivati i tajan dogovor s trećim strankama i/ili osobljem naručitelja (npr. u kombinaciji s mitom radi lakše provedbe programa).
- Korisnik može isporučivati manje iznose, količine ili radne sate nego što je prijavio i na koje ima pravo. Zbog toga može doći do „prilagodbe“ dokumenata.
- Korisnik možda koristi sredstva koja su dodijeljena za sponzoriranje drugih aktivnosti koje nisu trebale biti financirane iz određenog projekta te će stoga biti dostavljeni lažni dokazi i dokumentacija.

Određeni događaj samo sudac/sud može okarakterizirati kao krivotvorenje ili falsifikaciju. Izmjena dokumenta ne mora u svim slučajevima dovesti suca/sud do takvog zaključka. Krivotvorenje potvrđeno konačnom presudom službenici će smatrati prijevarom.

1.2. - Vrijednost izvornika, ovjerenih kopija itd.

U obzir dolaze četiri vrste dokumenata

- Izvorni dokument
- Ovjerena preslika dokumenta
- Obična preslika dokumenta
- Elektronička verzija dokumenta

Nacionalne prakse u vezi sa zahtjevom za dostavom izvornika ili preslika mogu se razlikovati. U svakom slučaju, korisnici moraju moći nadležnim tijelima na zahtjev dostaviti izvornike, ne dovodeći u pitanje mjerodavno europsko i nacionalno zakonodavstvo.

Ne dovodeći u pitanje europska, nacionalna i unutarnja pravila, službenici bi trebali zauzeti pragmatičan pristup kojim će omogućiti usklađivanje potreba za provjerama prve razine i obveza korisnika da čuvaju svoju dokumentaciju za potrebe računovodstva, revizije itd.

Upravljačka tijela trebala bi uspostaviti posebne mjere namijenjene za provjeru dokumenata u slučaju sumnje. Potrebno je naglasiti učinkovitost terenskih provjera. Na primjer, u slučaju sumnje u vezi sa lažiranjem namjere korisnika da izvrši određenu radnju, njima bi se trebala omogućiti provedba nužne kontrole dokumenata i dobivanje općeg pregleda stvarne sposobnosti poduzeća/društva za provedbu projekta. (Napomena: sve upućivanja na upravljačka tijela u dokumentu shvaćaju se kao upućivanja na upravljačka tijela ili na neko posredno tijelo na kojeg su upravljačka tijela prenijela svoje ovlasti).

Upravljačka tijela moraju naći odgovarajući način za ispunjavanje svojih obveza u vezi s dobrim financijskim upravljanjem sredstvima EU-a i smanjenjem administrativnog opterećenja korisnika i, ako je potrebno, troškovima kontrole u odnosu na vrijednost navodnog krivotvorenja.

U slučaju sumnje, mjerodavne provjere treba obavljati uz dužnu pozornost i, ako je potrebno, obratiti se sudskim tijelima.

1.3. - Administrativne posljedice

Uredbom Vijeća o strukturnim i kohezijskim fondovima¹ države članice obvezuju se primjenjivati financijske ispravke u slučaju nepravilnosti.² Ti se ispravci³ sastoje od

¹ Uredba Vijeća (EZ) br. 1083/2006 od 11. srpnja 2006. o utvrđivanju općih odredaba o Europskom fondu za regionalni razvoj, Europskom socijalnom fondu i Kohezijskom fondu kojom se stavlja izvan snage Uredba (EZ) br. 1260/1999 za programsko razdoblje 2007.-2013. (SL L 210 od 31.7.2006.) ; Prijedlog Uredbe COM(2011) 615 o zajedničkim odredbama o

ukidanja cijelog ili dijela javnog doprinosa operativnom programu, ovisno o tome radi li se o izoliranoj ili sustavnoj nepravilnosti, o njihovoj prirodi i konačnom gubitku sredstava.

Dostavljanje krivotvorenog dokumenta može imati posljedice, uključujući financijske, na cijeli projekt ili na njegov dio.

Krivotvorenje se može odnositi na dokumente koji se koriste za ocjenjivanje kriterija za isključivanje, odabir ili dodjelu. Kao rezultat toga, projekt možda neće biti prihvatljiv za sufinanciranje, što će utjecati na odluku o dodjelu sufinanciranja iz operativnog programa.

Krivotvorenje se može odnositi i na prihvatljivost svih ili dijela rashoda koji se pokrivaju. Može se odnositi na dokumente kojima se potvrđuju izvršeni radovi ili nastali troškovi. Krivotvorenje može uključivati samo jedan račun.

Upravljačka tijela moraju ocijeniti opseg nepravilnosti. Ako se radi o izoliranom slučaju, ona mogu poništiti samo neprihvatljive troškove ili račun. Ne dovodeći u pitanje nacionalno zakonodavstvo za snazi, ona mogu razmotriti i ukidanje ukupnog financiranja.

S administrativnog stajališta, krivotvoreni dokument trebao bi voditi barem do poništavanja učinaka krivotvorenog dokumenta. Na primjer, ako se na popisu sudionika nalaze lažni potpisi, upravljačka tijela trebala bi poništiti troškove u vezi s tim sastankom.

Neke države članice utvrdile su i posebne sankcije.

Primjer administrativnih sankcija u Poljskoj

U članku 207. stavku 4. Zakona o javnim financijama predviđeno je da će korisnik biti isključen iz mogućnosti primanja europskih sredstava ako, primjerice, primi uplatu na temelju krivotvorenih ili izmijenjenih dokumenata koju su dostavljeni kao izvorni, ili dokumenata koji potvrđuju takvu neistinu.

U jednom slučaju je sudskom presudom potvrđena takva situacija popraćena kaznenim djelom korisnika, korisnikovog partnera ili osobe ovlaštene za izvršavanje dužnosti u okviru projekta.

Korisnik je isključen na tri godine od trenutka povrata sredstava.

Europskom fondu za regionalni razvoj, Europskom socijalnom fondu i Kohezijskom fondu, Europskom poljoprivrednom fondu za ruralni razvoj i Europskom fondu za pomorstvo i ribarstvo, obuhvaćenima zajedničkim strateškim okvirom, o utvrđivanju općih odredbi o Europskom fondu za regionalni razvoj, Europskom socijalnom fondu i Kohezijskom fondu kojom se stavlja izvan snage Uredba (EZ) br. 1083/2006 za programsko razdoblje 2014.-2020.

² Člancima 98. i 99. Uredbe 1083/2006 za razdoblje 2007. - 2013. i člancima 135. - 136. prijedloga Uredbe COM(2011) 615 za razdoblje 2014.- 2020. zahtijeva se od Komisije da primjeni financijske ispravke na države članice ako države članice ne izvrše tražene financijske ispravke u vezi s pojedinačnim ili operativnim programima. Napomena COCOF-a 07/0037/03-EN od 29/11/2007 sadrži pojedinosti o financijskim ispravcima koje Komisija može primijeniti na države članice, u slučaju neusklađenosti korisnika s pravilima o javnoj nabavi. Nadalje, Odlukom Komisije C(2011)7321 od 19.11.2011. utvrđuju se smjernice o načelima, kriterijima i indikativnim ljestvicama koje se primjenjuju na financijske ispravke koje vrši Komisija u skladu s člancima 99. i 100. Uredbe Vijeća (EZ) br. 1083/2006 od 11. srpnja 2006.

³ Financijski ispravak razlikuje se od administrativne sankcije jer se financijski ispravak sastoji samo od povrata ili otkaza nepravilnog iznosa koji je plaćen ili će biti plaćen.

1.4.- Kaznene posljedice

Krivotvorenje dokumenata i uporaba krivotvorenih dokumenata (u prvom redu za dobivanje financiranja) predstavljaju kazneno djelo u svim državama članicama i kažnjivi su zatvorskom kaznom.

Kada se nađe pred dokumentom koji bi mogao biti krivotvoren, osoblje bi trebalo obavijestiti pravosudna tijela, ne dovodeći u pitanje unutarnja i nacionalna pravila koja su na snazi.

Primjer kaznenih sankcija u Rumunjskoj

- Materijalno krivotvorenje službenih dokumenata: kazna zatvora od 3 mjeseca do 3 godine, 6 mjeseci do 5 godina ako je djelo počinio službenik prilikom izvršavanja službene dužnosti
- Intelektualno krivotvorenje: kazna zatvora od 6 mjeseci do 5 godina
- Krivotvorenje dokumenata s privatnim potpisom: kazna zatvora od 3 mjeseca do 2 godine ili novčana kazna.
- Uporaba krivotvorenih dokumenata: kazna zatvora od 3 mjeseca do 3 godine kada se radi o službenom dokumentu i kazna zatvora od 3 mjeseca do 2 godine kada se na dokumentu nalazi privatni potpis.

Kada su ugroženi financijski interesi EU-a, kazna zatvora može iznositi od 3 do 15 godina.

2.-Znakovi upozorenja

Znak upozorenja pokazatelj je moguće prijevare ili korupcije. To je element ili niz elemenata koji su neobični po prirodi ili se razlikuju od uobičajene aktivnosti. To je znak koji ukazuje da nešto nije u redu i da će možda biti potrebna daljnja istraga.

Zbog znakova upozorenja osoblje i rukovoditelji trebali bi biti oprezniji i poduzeti nužne radnje kako bi potvrdili ili porekli rizik od sukoba interesa. Vrlo je važno reagirati. Upravljačka tijela odgovorna su otkloniti sumnju u slučaju pojave znakova upozorenja.

Treba istaknuti da postojanje znaka upozorenja ne znači da je došlo ili da bi moglo doći do prijevare, već da situaciju treba pozorno pratiti i nadzirati.

2.1. -Znakovi upozorenja u izgledu dokumenata

Pozornost treba obratiti na dokumente koji odstupaju od standardnih i opće prihvaćenih predložaka.

Računi, pisma bez logotipa poduzeća

Računi ispisani na papiru, umjesto na gotovim obrascima

Vidljive razlike u vrsti, veličini, oštini, boji itd. slova u dokumentu

Obrisani ili prekriženi brojevi, otpisi bez potpisa ovlaštenih osoba

Rukom pisani iznosi bez potpisa ovlaštenih osoba ili elementi u ispisanom dokumentu nisu prethodno opravdani

Premalo ili previše dopisa, nedostatak kontinuiteta u tekstu

Neuobičajeno oštri rubovi službenih pečata ili neuobičajena boja koja ukazuje na uporabu računalnog pisača

Potpuno identični potpisi osoba (oblika i veličine) na različitim dokumentima što ukazuje na mogućnost krivotvorenja u obliku računalnog ispisa

Niz ručnih potpisa ispisanih sličnim stilom ili istom olovkom na dokumentima koji se odnose na različita vremenska razdoblja

2.2. -Znakovi upozorenja u sadržaju dokumenata

Neobični datumi, iznosi, napomene, brojevi telefona i izračuni

Nedostajuća evidencija (iz niza provjera)

Krvi izračun na računu ili platnoj listi ispisanoj iz računala: ukupni iznosi ne odgovaraju ukupnom zbroju transakcija

Nedostajući obavezni element računa: datum, porezni broj, broj računa itd...⁴

- Isti položaj pečata i potpisa osobe na nizu dokumenata što ukazuje na uporabu slike (umjesto stvarnog potpisa): može se raditi o računalno izrađenoj slici koja se koristi za krivotvorenje dokumenata
- Nedostatak kontaktnih podataka poduzeća ili osoba, kao što je telefonski broj

⁴ Vidi Prilog 2.

Manjak serijskih brojeva na računima ili dostavnicama za robu, koje su obično označene serijskim brojevima (elektronički, proizvodne linije itd.)

- Nejasan opis proizvoda ili usluga

Razlike i odstupanja od standarda u vezi s brojevima bankovnih računa (npr. manje brojeva nego što bi trebalo biti, broj ne odgovara određenom ogranku banke, druge vidljive nedosljednosti)

2.3. Okolnosti

Adresa izvođača jednaka je kao adresa zaposlenika

Adresa dobavljača ili korisnika u domicilnoj instituciji

Neobičan broj plaćanja upućen istom primatelju ili na istu adresu

Računi koje su izdala tijela koja nisu upisana u registar trgovačkih društava

Neobična kašnjenja u pružanju informacija

Korisnik ne može na zahtjev dostaviti izvornike

Podaci sadržani u dokumentu vizualno se razlikuju od sličnog dokumenta koji je izdalo isto tijelo

Uputa na trgovačko društvo koje nije upisano u javno dostupne registre trgovačkih društava ili se ne može naći u javnim registrima

Računi koje izdaje novoosnovano trgovačko društvo

Adrese e-pošte poduzeća koje izdaje račun na stranom poslužitelju

2.4. - Nedosljednost između dokumenata/dostupnih informacija

Nedosljednost između datuma na računima koje je izdalo isto tijelo i broja računa, na primjer:

- Račun br. 152. izdan 25.03.2012.
- Račun br. 103. izdan 30.07.2012.

Računi nisu zabilježeni u računovodstvu

Računi ne odgovaraju ponudama u smislu cijene, količine i kvalitete, vrste proizvoda i/ili opisa dostavljenog proizvoda ili usluge

Pismo/ugovor/dokument koji je potpisala osoba koja djeluje kao predstavnik trgovačkog društva ako on/ona nije upisan kao ovlaštena osoba u registru trgovačkih društava

Nedosljednosti između informacija navedenih na *web*-mjestu subjekta i računa: npr. djelatnost subjekta ne odgovara proizvodima ili uslugama za koje je izdan račun

3. Način otkrivanja

Najbolja metoda otkrivanja jest povezivanje krivotvorenog dokumenta sa stvarnošću, što je najbrži i najprikladniji način za ostvarivanje najboljih rezultata u postupku otkrivanja u kojem je vrijeme od presudne važnosti. Trebale bi se izvršiti odgovarajuće provjere radi odgovora na pitanja kao što su

Postoje li trgovačka društva uključena u gospodarsku operaciju?

Je li ova javna ustanova stvarno izdala ovaj dokument?

Tko su ljudi koji su navodno sudjelovali u aktivnosti?

Tko je stvarni vlasnik imovine?

3.1. - Analiza utemeljena na rizicima

Na temelju iskustva stečenog u prošlosti i u okviru svojih specifičnih područja djelatnosti i zemljopisnog područja intervencije, upravljačka tijela možda su otkrila posebno rizične sektore. Ona bi trebala svoje osoblje upozoriti na te sektore i utvrditi posebne mjere i provjere.

Rizik od krivotvorenja ili izmjene dokumenata povezan je s različitim vrstama dokumenata u različitim fazama provedbe projekta, kao što su:

- potvrda o sukladnosti s kriterijima za sufinanciranje,
- vlasnički list za nekretninu
- potvrda o izvršenju radova/usluga i njihovom prihvaćanju,
- računi i prateća dokumentacija kojom se potvrđuju plaćanja,
- popisi sudionika itd...

Neki primjeri navedeni su u nastavku.

U vezi s rizičnim dokumentima

Kada se radi o usklađenosti s kriterijima za sufinanciranje, neki ponuditelji možda će biti u iskušenju dostaviti krivotvoreni dokument ako ne mogu ispuniti zahtjeve. Prema tome, posebnu pozornost treba posvetiti logotipima, potpisima, datumima i pečatima na dokumentima.

Potvrde o plaćenim porezima i doprinosima za socijalno osiguranje — te vrste potvrda izdaju porezna uprava i/ili služba ili tijelo za socijalno osiguranje na posebnim standardnim obrascima. Trebalo bi biti moguće provjeriti njihovu vjerodostojnost s tijelom ili upravom koja je izdala dokument.

Bankovni izvatici — ponuditelju će možda biti potrebna lažan bankovni izvadak kako bi dokazao da on/ona ispunjava zahtjeve za sufinanciranje. Lažan bankovni izvadak nije uvijek lako otkriti. Osoblje može provjeriti je li iznos naveden na bankovnom izvratku istovjetan prijavljenom prometu poduzeća i njegovim kapitalom iz bilance.

Bilance — ponuditelj će možda morati krivotvoriti bilance kako bi dokazao poslovnu i financijsku sposobnost. Iako to nije uvijek lako provjeriti, može biti korisno pogledati podatke na internetu radi unakrsne provjere dostavljenih podataka. Postoje baze podataka otvorenog izvora u kojima se mogu pronaći podaci o prometu, kapitalu i neki ključni financijski podaci poduzeća.

U vezi s nekim rizičnim sektorima

Isporuka robe

Tipični uzorci prijevare u ovom području sastoje se od:

Neisporuke robe ili isporuke samo dijela robe

Isporuka robe niže kvalitete po cijeli dogovorenoj za višu kvalitetu

Isporuka rabljene robe umjesto nove po istoj cijeni

Ti uzorci prijevare praćeni su krivotvorenim računima te ponekad i drugim dokumentima.

Službenik bi trebao obratiti pozornost na nejasan opis robe u računima. Ako je moguće, potrebno je provesti terensku provjeru radi provjere postojanja robe, provjeriti serijski broj (ako postoji) i preispitati dokaz o podrijetlu robe.

Pozornost isto treba posvetiti mogućim slučajevima kada je, primjerice, krivotvoren broj stavke kako bi se uskladio sa serijskim brojem u krivotvorenom dokumentu tj. provjerom znakova koji ukazuju na izmjene serijskog broja na stavci.

Građevinarstvo

Tipični uzorci prijevare u ovom području sastoje se od:

Neizvršavanja radova ili dovršetka samo dijela radova

Izvršavanje radova nije u skladu s tehničkim specifikacijama, ali računi se svejedno izdaju na predviđene iznose.

Dostavljanje računa podizvođača koji ne postoje ili ne obavljaju stvarnu djelatnost.

Naplaćivanje većih iznosa

Takve su prijave potkrijepljene lažnim računima i/ili lažnim potvrdama o izvršenim radovima.

Zaposlenici upravljačkih tijela trebali bi primjenjivati profesionalni skepticizam i pozornost kada rade na građevinskim projektima. U slučaju velikih projekata potrebno je uspostaviti sustav pažljivog praćenja. Službenici bi se trebali upoznati s okolinom u kojoj korisnik posluje (povezana društva, dionici, podizvođači, zemljopisno područje djelovanja itd...) kako bi brzo mogli uočiti nepravilnost u događaju, na dokumentu ili na računu. Osim toga, trebale bi se provoditi terenske provjere kako bi se osigurala izvornost računa i prateće dokumentacije.

Usavršavanje, konferencije, seminari, misije

Tipični uzorci prijave u ovom području sastoje se od:

Preplaćivanja troškova

Lažnih popisa sudionika kako bi se pokrila neprihvatljivost događanja

Te su prijave potkrijepljene lažnim evidencijama sati, lažnim računima, lažnim popisima sudionika, djelomično ili u cijelosti.

Kada se radi o sudjelovanju u usavršavanju/konferenciji ili na seminaru, nasumične provjere mogle bi biti učinkovito sredstvo otkrivanja prijave u tom području, ako postoji dovoljno dokaza u vezi s prijavljenim sudionicima. Prema tome preporuča se zahtijevati od korisnika da od sudionika traži određene podatke za kontakt (barem broj telefona, adresu e-pošte i pojedinosti o poslodavcu) uz potpis na popisu sudionika kako bi omogućio unakrsne provjere u skladu sa zakonom o zaštiti osobnih podataka.

3.2. Unakrsne provjere pomoću baza podataka

Unakrsna provjera informacija koje imaju na raspolaganju ključ je za provjere prve razine koje mogu provoditi upravljačka tijela. Takve se provjere mogu izvršavati za svaki slučaj zasebno. One mogu uključivati pojedinosti o registraciji trgovačkog društva, financijske podatke, operativne podatke itd.

Izravan pristup internetu omogućuje službeniku izvršavanje provjere postojanja subjekta potvrdom njegove adrese i telefonskih brojeva. S tim u vezi može se pristupiti i *web*-mjestu subjekta, ako ga ima, te korisnim podacima u vezi s radnim kapitalom trgovačkog društva i poslovnom i financijskom okruženju.

Ne dovodeći u pitanje nacionalno zakonodavstvo, upravljačka tijela mogu tražiti pristup bazama podataka ili informacijama bilo koje institucije koja ima neovisne i odvojene mjerodavne podatke (npr. državne financijske institucije za proračunske dužnosti⁵)

⁵ Javna porezna uprava, zavod za socijalno osiguranje, carinska uprava itd.

dokumentima o tome pitanju, javnim katastrima radi identifikacije zemljišta, trgovačkim uredima radi strukture i povijesti trgovačkih društava, posebnim tijelima za aktivnosti u vezi s odobrenjima itd.). Uzajamne provjere prekograničnih operacija mogu se pokazati težima. Općenita pretraživanja na internetu isto mogu dovesti do korisnih zaključaka.

Popis korisnih *web*-mjesti nalazi se u Prilogu 3.

3.3. Terenske provjere

Terenske provjere najvažniji su alat za otkrivanje lažnih dokumenata.

Njima se provjerava:

postojanje korisnika i, u određenoj mjeri, dosljednost između elemenata navedenih u dokumentaciji dostavljenoj u okviru ponude i stvarnosti u smislu provedbe projekta;

jesu li preslike dokumenata dostavljenih sa zahtjevom za sufinanciranje/plaćanje (bez obzira jesu li u papirnatom ili elektroničkom obliku) u potpunosti u skladu s izvornom dokumentacijom koju posjeduje korisnik;

odgovaraju li informacije sadržane u protokolu o prihvaćanju i računu stvarnosti tj. radovi i usluge stvarno su izvršeni do prijavljene mjere.

O intenzitetu terenskih provjera odlučuju upravljačka tijela s obzirom na utvrđene rizike, vrste projekata, opseg projekata i vrste korisnika.

Elektronički dokumenti

Uporaba elektroničkih dokumenata mogla bi se naglo povećati u okviru Višegodišnjeg financijskog okvira za razdoblje 2014.-2020. Države članice moraju osigurati da se sve razmjene informacija između korisnika i upravljačkih tijela, tijela za potvrđivanje, revizijskih tijela i posrednih tijela mogu izvršavati samo putem sustava za elektroničku razmjenu podataka.⁶

To bi trebalo imati prilično mali učinak na otkrivanje krivotvorenih dokumenata, što uglavnom uključuje manjak obveznih informacija u dokumentima, dostavljanje lažnih informacija ili elemenata, nedosljednost između nekoliko dokumenata u određenom kontekstu, opće ponašanje korisnika itd. Sve su to elementi koji nisu izravno povezani s vrstom dokumenata.

Međutim, možda će se pojaviti novi problem u vezi sa sigurnošću, integritetom i izvornošću elektroničkog prijenosa dokumenata. Ti se problemi mogu riješiti uporabom elektroničkog potpisa. Vlasti će možda morati provjeriti s pružateljem usluge elektroničkog potpisa da je elektronički potpis koji se koristi izvorni potpis.

U svim slučajevima, bez obzira radi li se o papirnatom ili elektroničkom formatu, sumnja na krivotvoreni dokument trebala dovesti do unakrsne provjere i/ili terenske provjere nadležnih tijela u cilju provjere vjerodostojnosti informacija u najvećoj mogućoj mjeri.

⁶ Članak 112. stavak 3. Prijedloga Uredbe COM(2011)615 za programsko razdoblje 2014.-2020.

Osim toga, korisnici će morati čuvati papirnatu dokumente (izvornike i ovjerene preslike) - ako postoje - i dostavljati ih nadležnim tijelima u svrhe provjere.

3.4. Koordinacija između upravljačkih i policijskih/pravosudnih tijela

Kada se pred njima nalazi dokument koji je možda krivotvoren, upravljačka tijela moraju izvršiti provjeru u cilju otklanjanja sumnje na rizik od prijave ili potvrđivanja rizika od prijave. U slučaju potvrđenog rizika, upravljačka tijela trebala bi razmisliti o provedbi terenskih provjera.

Pravovremeno reagiranje od velike je važnosti i trebalo bi dovesti do brzih i odgovarajućih reakcija:

obustava plaćanja za operaciju, ako je potrebno, u slučaju nepravilnosti ili sumnje na prijevaru,

zaštita dokumenata i dokaza,

prosljeđivanje informacija pravosudnim tijelima, izravno ili putem hijerarhije, ne dovodeći u pitanje unutarnja i nacionalna pravila.

Usporedno mogu nastati administrativna i kaznena ograničenja, ovisno o slučaju.

Rano obraćanje policijskim/pravosudnim tijelima može biti važno iz taktičkih razloga:

Može doprinijeti planiranju daljnjih pravnih koraka te posebno odlučivanju o tome koje

- nadležne institucije bi trebale preuzeti vodstvo
- radnje su najprikladnije za zaštitu financijskih interesa EU-a i predmetne države članice i za osiguranje učinkovitosti pravosudne istrage i kaznenog progona.

Ako su problemi s krivotvorenim dokumentima učestali, preporuča se uspostaviti kontaktne točke i načine za međusobnu suradnju te događanja u cilju usavršavanja sa specijaliziranim tijelima koja djeluju na regionalnoj ili nacionalnoj razini.

Tijela nadležna za prijavljivanje nepravilnosti moraju nadzirati i rezultate kaznenih postupaka koji se odnose na slučajeve prijave. Informacije stečene za vrijeme postupka moraju se prenositi OLAF-u u skladu s primjenjivim propisima (npr. putem tromjesečnih izvješća u Sustavu za upravljanje nepravilnostima (IMS)).

Još jedno ključno pitanje odnosi se na razvoj funkcionalnog sustava razmjene informacija s tijelima za provedbu zakona u cilju dobivanja potrebnih podataka za izvješćivanje u IMS.

PRILOZI

Prilog 1. - Primjeri krivotvorenih dokumenata

U ovom se prilogu navode primjeri krivotvorenih računa, evidencija sati, popisa sudionika, bankovnih jamstava, izjava o sposobnostima, potvrda, zrakoplovnih karata, *web*-mjesto itd.

Primjer 1. - Neobičan broj dokumenta i nedostatak žiga

Činjenice: Korisnik operativnog programa proveo je postupak javne nabave za usluge. Jedan od dokumenata koje su gospodarski subjekti morali dostaviti korisniku kao dokaz prihvatljivosti bila je potvrda iz registra (registra trgovačkih društava). Ta potvrda sadrži administrativne podatke o trgovačkom društvu: sjedište, partneri, rukovoditelji, ovlaštena osoba itd. Ugovor je dodijeljen konzorciju trgovačkih društava pa je svako od društava moralo dostaviti potvrdu.

Znak upozorenja: Sumnju revizora potaknuo je nedostatak žiga na potvrdi i neobičan broj dokumenta. Broj ovakve vrste dokumenta obično je u formatu (gggg/mm/dd/hh/mm/ss) i postojalo je nepodudaranje između broja i datuma izdavanja dokumenta.

Reakcija: Revizor je utvrdio da je potvrda jednog od trgovačkih društava dokument s neistinitim sadržajem. Revizor je pogledao u javnu bazu podataka sudskog registra i otkrio da je direktor, partner i ovlaštena osoba tog trgovačkog društva gospodin A. U potvrdi je bilo navedeno da je direktor, partner i ovlaštena osoba gospodin B, koji je sklopio ugovor za konzorcij i ugovor o nabavi. Revizijsko tijelo poslalo je sudskom registru upit o izvornosti dokumenta. Registar je odgovorio da on nije izdao dokument i da broj dokumenta ne odgovara datumu izdavanja.

Ishod: Preporuka za financijski ispravak 100% rashoda iz javne nabave i obavijest uredu državnog tužitelja o potrebi za daljnjom istragom.

Primjer 2. - Potvrda s neobičnim brojem

Činjenice: Revizijsko tijelo započelo je postupak javne nabave za uslugu. Jedan od dokumenata koje su gospodarski subjekti morali dostaviti naručitelju kao dokaz prihvatljivosti bila je potvrda o radnom iskustvu ključnog stručnjaka br. 1 - vođe tima.

Znak upozorenja: Član odbora za ocjenjivanje primjetio je da je jedan od gospodarskih subjekata dostavio potvrdu s neobičnim serijskim brojem. Dokument nije izdala ovlaštena osoba — Glavni tajnik ili Ministar— već voditelj odjela u Ministarstvu zdravstva.

Reakcija: Revizijsko tijelo poslalo je ministarstvu upit o izvornosti dokumenta. Glavni tajnik odgovorio je da Ministarstvo zdravstva nije izdalo tu potvrdu i da dokument nije upisan u evidenciju ministarstva.

Ishod: Rezultat je bio da je revizijsko tijelo isključilo gospodarskog subjekta iz postupka javne nabave. Spis je prosljeđen uredu državnog tužitelja radi moguće istrage. Istragom je utvrđeno da je serijski broj dokumenta promijenjen kako bi dokument bio prikazan kao izvorni dokument ministarstva.

Primjer 3 - Različite tinte upotrijebljene na računu

Činjenice: Računovođa korisnika dodao je brojeve na račune, povećavajući iznose dugovanja.

Znak upozorenja: Različita tinta upotrijebljena u pripremi računa.

Reakcija: Pokrenuta je revizija. Revizor je unakrsno provjerio podatke u računima u odnosu na primarne dokumente - ugovori i protokoli o predavanju. Izvješće o reviziji poslano je uredu javnog tužitelja. Dokumenti priloženi uz račun upotrijebljeni su kao dodatni dokazi.

Ishod: Računovođa je optužen za pronevjeru. Korisnik nije bio svjestan nezakonitih transakcija koje je izvršavao računovođa. Revizor je pripremio izjavu o pronevjeri u skladu sa Zakonom o javnoj unutarnjoj financijskoj kontroli protiv računovođe koji je mora vratiti štetu u cijelosti te kamate.

Primjer 4. – Račun koji je izdalo trgovačko društvo koje posluje u sektoru koji je izvan područja primjene financiranja

Činjenice: Kako bi dobio novac za radnu odjeću, svaki zaposlenik mora dostaviti račun prodavača.

Znak upozorenja: Jedan zaposlenik dostavio je račun trgovačkog društva koje posluje u sektoru ljekovitog bilja.

Reakcija: Revizor je poslao upit trgovačkom društvu. Pokazalo se da trgovačko društvo godinama ne koristi pečat na računu jer je bio ukraden. Trgovačko društvo je isto izjavilo da broj računa nije u skladu s nomenklaturom koja se koristi.

Ishod: Počinitelj je vratio krivo isplaćeni iznos. Čelnik Javne agencije za unutarnju financijsku kontrolu odlučio je da je stupanj opasnosti tog čina za društvo bio neznatan pa slučaj nije prosljeđen uredu javnog tužitelja.

Primjer 5.

Činjenice: Korisnik je dostavio bankovni izvadak na kojem se vidi stnje od 20 milijuna

CZK kako bi dokazao značajnu financijsku sposobnost potrebu za dobivanje sufinanciranja EU-a.

Znak upozorenja: Korisnika je već bio pod istragom policije. Policijski istražitelji dobili su informacije o njegovoj lošoj financijskoj/gospodarskoj situaciji za koju se činilo da nije u skladu s bankovnim izvatom koji je dostavljen naručiteljima.

Reakcija: Policija je unakrsno provjerila bankovni izvadak s bankom. Pokazalo se da je bankovni izvadak koji je korisnik dostavio naručitelju bio lažan. Stvarno stanje na računu iznosilo je 20 000 CZK. Počinitelj je upotrijebio pravi bankovni pečat, što znači da je vjerojatno imao suučesnika koji je radio u banci, ali to nije dokazano.

Ishod: Ti su nalazi doveli do kaznenog postupka. Korisnik je kazneno progonjen i osuđen na kaznu zatvora.

Adresář ☎

První městská banka, a.s.

VÝPIS Z ÚČTU

číslo účtu: 0000002004770001
BÚ TTS, SPOL. S R.O.

klíent [REDACTED] TRADE [REDACTED]

datum výpisu 31-10-02

měna CZK

číslo výpisu 1

strana 1

[REDACTED] TRADE [REDACTED] - TTS, SPOL. S R
[REDACTED]/55
181 00 PRAHA 8 - ČIMICE

Průběžný stav minulého výpisu 0.00

DATUM	OPERACE	DEBET	KREDIT
31-10-02	00020/PO2 9 KS 379		20,000.00CR
31-10-02	Fixed Commission	110.00DR	
31-10-02	Interest		0.28CR
Součty obrátů za výpis		110.00DR	20,000.28CR
zůstatek			19,890.28CR
limit			0.00
lze čerpat			20,000.00CR

číslo účtu: 0000002004770001
 BÚ TTS, SPOL. S R.O.
 klient: [redacted] TRADE [redacted]
 datum výpisu: 31-10-02
 měna: CZK
 číslo výpisu: 1
 strana: 1

[redacted] TRADE [redacted] - TTS, SPOL. S R
 [redacted] /55
 181 00 PRAHA 8 - ČIMICE

konečný stav minulého výpisu 0.00

OPERACE	DEBET	KREDIT
31-10-02 00020/PO2 9 KS 379		
31-10-02 Fixed Commission	110.00DR	20,000,000.00CR
31-10-02 Interest		280.00CR
Součty obrátů za výpis	110.00DR	20,000,280.00CR
zůstatek		20,000,170.00CR
limit		0.00
lze čerpat		20,000,170.00CR

Krivotvoreni dokument

Primjer 6.

Krivotvoreni bankovni izvadci (potvrda bankovnih operacija)

Činjenice: Za vrijeme terenske provjere korisnik je dostavio ispise dvaju skeniranih bankovnih izvadaka (kao potvrdu plaćenog PDV-a za račune A i B na dan 13.09.2011.).

Znak upozorenja: Razlike u brojevima bankovnog računa u vezi s plaćanjem računa A (11 2222 3333 4444 5555 6666 7777) i računa B (11 2222 3333 4444 5555 66667) potaknule su sumnju.

Reakcija: Od korisnika je traženo da dostavi izvorne bankovne izvratke s pečatom banke, ali oni nikad nisu dostavljeni. Na temelju analize preslika bankovnih izvadaka pokazalo se da:

- u bankovnom izvratku kojim se potvrđuje plaćanje PDV-a iz računa B, u polju „s računa br.“ nalazi se broj bankovnog računa koji se sastoji od 23 znamenke, umjesto od uobičajenih 26 znamenaka;
- postoje očite razlike u veličini i oštini slova između dvaju bankovnih izvadaka. Podaci sadržani u poljima: računovodstveni datum, datum valute, s računa br., iznos transakcije, naznačeni iznos, naziv plaćanja vizualno su drugačiji.

Osim toga, dostavljen je još jedan bankovni izvadak s različitim brojem računa i različitim datumom plaćanja (16.09.2011.), ali na isti iznos kao i za istog dobavljača. Gore navedena pitanja uzrokovala su sumnje u izvornost izvadaka kojima se potvrđuju plaćanja od 13.09.2011.

Ishod: Upravljačka tijela prijavila su slučaj uredu javnog tužitelja zbog sumnje na kazneno djelo. Istovremeno je obustavljeno plaćanje korisniku.

Primjer 7.

Činjenice: Korisnik je dostavio bankovni izvadak za koji je tvrdio da je izvornik.

Znak upozorenja: Detaljnim pregledom dokumenta dokazano je da se radi o preslici. Korisnik je objasnio da više nema taj bankovni račun. Zbog toga je to bio jedini dokument koji je imao.

Reakcija: Od korisnika je traženo da dostavi izvorni bankovni izvadak s pečatom banke, ali oni nikad nisu dostavljeni. Analiza preslika navedenog bankovnog izvratka pokazala je:

- Razlike u ukupnom stanju računa. Početno stanje bilo je 1 733,83 PLN, postojala je samo jedna financijska transakcija - plaćanje u iznosu od 2 893,40 PLN, a konačno stanje bilo je isto - 2 893,40 PLN.
- Iznos u polju „Ukupne isplate“ - 9 444,98 PLN - nije odgovarao zbroju transakcija.

Ishod: Upravljačka tijela prijavila su slučaj uredu javnog tužitelja zbog sumnje na kazneno djelo. Istovremeno je obustavljeno plaćanje korisniku.

Primjer 8.

Krivotvoreni (izmijenjeni) računi

Činjenice: Korisnik je, uz zahtjev za plaćanje, dostavio preslike računa i potvrdu bankovnih transakcija iz rujna 2009.

Znak upozorenja: Za vrijeme terenske provjere od korisnika je traženo da dostavi izvornike. Korisnik je izjavio da su izvornici izgubljeni.

Reakcija: Istraga koju su provela tijela za provedbu zakona pokazala je da su izmijenjeni datumi izdavanja dokumenata. Izvornici su pronađeni pod istim brojem, ali s drugim datumom (srpanj 2009.). Prema tome, donesen je zaključak da su duplikati krivotvorine

Korisnik je krivotvorio datume kako bi prikrio činjenicu da je započeo s provedbom projekta prije nego što je zatražio financiranje. Zbog toga je njegova prijava bila neprihvatljiva.

Ishod: Pokrenut je kazneni postupak pred sudom. Korisnik je optužen da je izmijenio datume na ugovoru s naručiteljem, na računima i bankovnom izvratku kako bi iznudio financiranje iz operativnog programa. Presuda kojom se korisnik oslobađa odgovornosti za navodno kazneno djelo donesena je u 2013. Tužiteljstvo se žalilo. Za vrijeme postupka je utvrđeno da je provedba projekta počela prije predavanja zahtjeva za sufinanciranje i stoga korisnik nije imao pravo dobiti financiranje iz programa. Upravljačka tijela poduzet će postupke za raskidanje ugovora o dodjeli bespovratnih sredstava s korisnikom i za povrat sredstava isplaćenih korisniku.

Primjer 9.

Činjenice: Trgovačko društvo podnositelj zahtjeva željelo je preurediti i nadograditi poslovni prostor i u fazi predavanja zahtjeva dostavilo je tražene tri ponude.

Znak upozorenja: U fazi revizije istaknuti su sljedeći problemi:

Glavni uzrok izvorne sumnje na prijevaru bila je sličnost između ponuda dostavljenih uz zahtjev (vidi P1, P2 i P3);

Osim toga, sumnjiv je bio i nedostatak pojedinosti u ponudama. U ponudama su bili navedeni samo paušalni iznosi bez pojedinosti o jediničnoj cijeni i količinama. Radilo se o projektu ključ u ruke. Međutim, za radove kao što su gipsanje, bojanje i postavljanje podova, u ponude nisu bile uključene mjere ili jedinični troškovi (vidi P1, P2 i P3) i nisu dostavljeni niti revizijskom timu na njegov zahtjev.

Trgovačko društvo koje je izdao račun (vidi Rač.) nakon okončanja radova bilo je različito od trgovačkog društva koje je izabrano u fazi podnošenja zahtjeva (vidi P1).

Porezni broj trgovačkog društva koje je izdalo račun (vidi Rač.) bio je isti poreznom broju s ponude trgovačkog društva kojeg je izabrao korisnik (vidi P1), ali trgovačko društvo nije bilo isto:

Porezni brojevi trgovački društava provjereni su korištenjem VIES-a. Pokazalo se da je u ponudi P1 korišten porezni broj koji je odgovarao nazivu trgovačkog društva koje je izdalo račun;

Reakcija: Dalje provjere izvršila je Porezna uprava.

Ona u svojoj evidenciji nije imala trgovačko društvo koje je dostavilo P1.

Te su činjenice uzrokovale ozbiljne sumnje u postojanje trgovačkog društva koje je dostavilo P1 i dobilo posao.

Osim toga, nakon daljnjih provjera pokazalo se da dva trgovačka društva od tri društva koja su dostavila ponude, P2 i P3, imaju iste dioničare i zajedničke direktore, a glavni dioničar je XXXXXXXXX Ltd.

Ishod: Revizijsko tijelo odmah je donijelo odluku od povratu od 25% sredstava na osnovu pretpostavke o prijevari i u iščekivanju daljnje istrage. Sredstva su vraćena. Slučaj je proslijeđen AFCOS-u koji je pokrenuo istragu.

Q 1

[REDACTED] LTD.
PHONE [REDACTED]
VAT - [REDACTED] 16 [REDACTED] 15
E-MAIL [REDACTED]

FACSIMILE TRANSMITTAL SHEET

TO: [REDACTED] FROM: [REDACTED]
MR [REDACTED]
COMPANY: [REDACTED] DATE: 24/MARCH/2009
RF: QUOTE TOTAL NO. OF PAGES INCLUDING COVER: 1
NOTES/COMMENTS:

Dear Sir,

Hereunder is our quote for the works required. Kindly note that this quote is valid for 12 months as of today.

	Euro Price (excl. VAT)	Euro VAT	Euro Price (incl. VAT)
1. Air-conditioning work	12,000.00	2,160.00	14,160.00 ✓
2. Electrical Installation	4,250.00	765.00	5,015.00 ✓
3. Plastering and painting works	8,950.00	1,611.00	10,561.00 ✓
4. Internal wooden doors	3,250.00	585.00	3,835.00 ✓
5. Sanitary area works	2,790.00	502.20	3,292.20 ✓
6. Flooring	5,125.00	922.50	6,047.50 ✓
7. Drop ceiling	4,125.00	742.50	4,867.50 ✓
8. Internal Glazing	2,950.00	531.00	3,481.00 ✓
9. Light fittings	1,750.00	315.00	2,065.00 ✓
10. Multimedia facilities	3,750.00	675.00	4,425.00 ✓
11. Classroom furniture	6,750.00	1,215.00	7,965.00 ✓
12. Service room	4,450.00	801.00	5,251.00 ✓
13. Lounge area	6,500.00	1,170.00	7,670.00 ✓
14. Shading systems	1,450.00	261.00	1,711.00 ✓
15. Dispensing machines	1,150.00	207.00	1,357.00 ✓
16. Decorative paintings	2,250.00	405.00	2,655.00 ✓
17. Internal signage	1,250.00	225.00	1,475.00 ✓
TOTAL Euro	72,740.00	13,093.20	85,833.20

Please keep us updated.

DISCLAIMER:

The information in this email and any attachments are confidential and intended solely for the use of the individual or entity to whom they are addressed. If you are not the intended recipient please notify the sender immediately using the sender email address and delete this email. You should not read or copy this e-mail, use it for any purpose, disseminate it or disclose its contents to any other person. Note that any views or opinions presented in this email are solely those of the author and do not necessarily represent those of the firm as this may be contrary to the firm's policy and outside the scope of the employment of the individual concerned. The firm will not accept any liability in respect of such communication. Although the firm has taken reasonable precautions to ensure no viruses are present in this email, the firm cannot accept responsibility for any loss or damage arising from the use of this email or attachments. Moreover, communication via email over the internet is not secure and messages may be read, manipulated or otherwise compromised by unknown third parties. The firm does not accept any responsibility for the correctness and completeness of the transfer of information contained in such communication nor for any delay of receipt.

Q 2

[Redacted] Ltd.

24/03/2009

Quotation: [Redacted]

Dear Mr. [Redacted]

Hereunder is the quote requested as per specifications detailed to us by [Redacted] - Forsite Design. Please note that this quote is valid for up to 12 months.

		VAT	Total
1. A/C supply and install	12,500.00	2,250.00	14,750.00
2. Electricals	4,000.00	720.00	4,720.00
3. Plaster / paint work	8,500.00	1,530.00	10,030.00
4. Woodworks	4,800.00	864.00	5,664.00
5. Sanitary supplies	3,000.00	540.00	3,540.00
6. Floor coverings	6,000.00	1,080.00	7,080.00
7. Suspended ceilings	3,250.00	585.00	3,835.00
8. Internal Glazing	2,950.00	531.00	3,481.00
9. Light fittings	2,150.00	387.00	2,537.00
10. Multimedia supplies	3,520.00	633.60	4,153.60
11. Classroom furniture	6,950.00	1,251.00	8,201.00
12. Service room	4,950.00	891.00	5,841.00
13. Lounge area	5,125.00	922.50	6,047.50
14. Shading	1,750.00	315.00	2,065.00
15. Dispensing machines	1,450.00	261.00	1,711.00
16. Decorative paintings	2,750.00	495.00	3,245.00
17. Internal signage	1,750.00	315.00	2,065.00
			88,966.10

Please let us know if clarifications are required.

Thanks and regards.

[Redacted Signature]
Managing Director.

MEMBER OF:
[Redacted]

Q 3

[Redacted] *Ltd.*

Tel/Fax: [Redacted]
VAT Reg No [Redacted]
Co. Reg. [Redacted]

Quote to [Redacted]

Date: 24th March 2009

Dear [Redacted]

Thanks for this opportunity to quote for your new project. Following the site visit and the meeting with the designer in charge, hereunder is our itemized quote as requested.

	<u>Net price</u>	<u>VAT</u>	<u>Total</u>
1. Air-conditioning	11,000.00	1,980.00	12,980.00
2. Electrical Installation	4,180.00	752.40	4,932.40
3. Plastering and painting	9,020.00	1,623.60	10,643.60
4. Internal wooden doors	3,465.00	623.70	4,088.70
5. Sanitary supplies	2,640.00	475.20	3,115.20
6. Flooring	5,500.00	990.00	6,490.00
7. Drop ceiling	3,850.00	693.00	4,543.00
8. Internal Glazing	2,750.00	495.00	3,245.00
9. Light fittings	1,980.00	356.40	2,336.40
10. Multimedia facilities	3,520.00	633.60	4,153.60
11. Classroom furniture	6,600.00	1,188.00	7,788.00
12. Service room	4,950.00	891.00	5,841.00
13. Lounge area	5,500.00	990.00	6,490.00
14. Shading systems	1,760.00	316.80	2,076.80
15. Dispensing machines	1,320.00	237.60	1,557.60
16. Decorative coatings	2,640.00	475.20	3,115.20
17. Internal signage	1,650.00	297.00	1,947.00
TOTAL	72,325.00	13,018.50	85,343.50

Please note that this quote is valid for 12 months. Delivery dates are approx. 30-45 days after confirmation. Programme of works to be discussed

[Redacted]

INV

[REDACTED] LTD

Te [REDACTED]
 VAT Reg. No: [REDACTED]16[REDACTED]-[REDACTED]15

[REDACTED]
 VAT Reg. No: [REDACTED]

Date 31/08/2011
 A/C Code 000623
 Sys Ref 00016084
 Int Ref IN 021899
 Ext Ref JOB 623
 Page 1

Invoice 021899

Details		EUR	VAT %
Invoice as per quotation dated 24/03/2010;		72,740.00	18.0
1.	Air-conditioning work - €14160.00		
2.	Electrical Installation - €5015.00		
3.	Plastering and painting works - €10561.00		
4.	Internal wooden doors - €3835.00		
5.	Sanitary area works - €3292.20		
6.	Flooring - €6047.50		
7.	Drop ceiling - €4867.50		
8.	Internal Glazing - €3481.00		
9.	Light fittings - €2065.00		
10.	Multimedia facilities - €4425.00		
11.	Classroom furniture - €7965.00		
12.	Service room - €5251.00		
13.	Lounge area - €7670.00		
14.	Shading systems - €1711.00		
15.	Dispensing machines - €1357.00		
16.	Decorative paintings - €2655.00		
	Internal signage - €1475.00		
		<i>Sub-total</i>	72,740.00
		<i>VAT Amt</i>	13,093.20
		TOTAL EUR	85,833.20
VAT Rate %	Amount	VAT Amount	
18	72,740.00	13,093.20	
	72,740.00	13,093.20	

Equivalent in [REDACTED]

[REDACTED] LTD

Primjer 10.

Krivotvoreni popis sudionika

Činjenice: Korisnik je upravljačkom tijelu dostavio zahtjeve za financiranje konferencije bez prateće dokumentacije. Upravljačka tijela isplatila su iznos bez traženja popisa sudionika.

Znak upozorenja: U okviru okvira revizije, revizor je zatražio popise sudionika od korisnika i korisnik ih je dostavio. Nakon detaljnog pregleda dokumenata pokazalo se da potpisi imaju sličan oblik.

Reakcija: Revizor je poslao pisane upite trgovačkim društvima koja su navodno sudjelovala na tim konferencijama. Pitao je o navodnom sudjelovanju njihovih predstavnika u događanju. Konačno se pokazalo da je za svako od 16 događanja oko 200 potpisa bilo lažno i njih 95% „pripadalo je“ izmišljenim osobama.

Ishod: Slučaj je prosljeđen uredu javnog tužitelja.

LISTA PARTICIPANTI

CONFERINTA DE LANSARE PROIECT [REDACTED]

NUME PRENUME	ORGANIZATIE	DATE DE CONTACT	SEMNAȚUR
[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]
[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]
[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]
[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]
[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]
[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]
[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]
[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]
[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]
[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]
[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]
[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]
[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]
[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]

LISTA PARTICIPANTI

CONFERINTA DE LANSARE PROIECT [REDACTED]

NUME PRENUME	ORGANIZATIE	DATE DE CONTACT	SEMNAȚUR
[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]
[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]
[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]
[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]
[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]
[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]
[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]
[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]
[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]
[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]
[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]
[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]
[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]
[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]
[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]

Primjer 11.

Krivotvoren hotelski račun

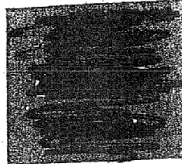
Činjenice: Korisnik je dostavio hotelski račun kako bi opravdao sudjelovanje na sastanku.

Znak upozorenja: Hotel je dio velikog lanca u kojem se sve radnje vrše putem računala: prijava klijenata, izdavanje računa itd. Račun je bio ispisan rukom, nije imao broj, na njemu nije bila navedena valuta i nisu bile navedene nikakve informacije u vezi s plaćanjem.

Reakcija: Izvršena je unakrsna provjera računa s hotelom, koji je potvrdio da nije izdao takve račune i da ne zna tog klijenta.

Ishod: Isplata korisniku je odbijena. Budući da se radilo o malom iznosu, nisu poduzeti daljnji koraci.

HOTEL
PLACE [REDACTED] 13
[REDACTED]

For official use

Description	Montant
Room Rent	
3 x 85	255
[REDACTED]	
[REDACTED]	
[REDACTED]	
[REDACTED]	
Petit dj. :	
Extra :	
Total :	255

Ch. No. 404 Nom. [REDACTED]
Date : 14/1/2009 No. Prs. 1

Prilog 2.: Minimalan sadržaj računa (od jednog poduzeća drugome)

U Direktivi 2006/112 o PDV-u predviđena su neka pravila o sadržaju koji se može očekivati na računima kada se na predmetna trgovačka društva primjenjuju pravila o PDV-u. Obično su partneri s kojima rade upravljačka tijela obveznici PDV-a i stoga moraju izdavati i dostavljati račune koji su u skladu sa sljedećim pravilima. Njima su potrebni sljedeći dokumenti u porezne svrhe:

Minimalan sadržaj računa trebao bi biti kako slijedi ⁷ (članak 226. Direktive):

- (1) Datum izdavanja
- (2) Redni broj koji jedinstveno određuje račun
- (3) Porezni broj dobavljača pod kojim je porezni obveznik isporučio robu ili usluge
- (4) Porezni broj klijenta
- (5) Naziv i adresa dobavljača
- (6) Naziv i adresa klijenta
- (7) Opis količine i prirode isporučene robe ili pruženih usluga
- (8) Datum dospjeća poreza (kada se mora platiti u korist državnog proračuna)
- (9) Jedinična cijena bez PDV-a i eventualni popusti, ako nisu uključeni u jediničnu cijenu
- (10) Primijenjena stopa PDV-a
- (11) Ukupan iznos PDV-a za plaćanje
- (12) Raščlamba plativog PDV-a po stopi PDV-a ili oslobođenju
- (13) Ukupan iznos za platiti

⁷ Članak 226. Direktive 2006/112

Prilog 3. - Popis korisnih baza podataka za internetu

Napomena:

Sljedeći popis *web*-mjestâ trebao bi pomoći upravljačkim tijelima u potrazi za informacijama prve razine u vezi sa stranim trgovačkim društvima koja dostavljaju dokumente u okviru projekta koji financira EU: postojanje, datum osnivanja, nazivi dioničara, godišnji bruto prihod, kapital itd. Taj popis naravno nije iscrpan.

Neka od njih postoje samo na jeziku zemlje u kojoj se nalaze. Odlučeno je zadržati ih na popisu kako bi ih upravljačka tijela koja imaju odgovarajuće ljudske potencijale mogla iskoristiti.

Popis je organiziran u tri glavna klastera:

- 1 - *Web*-mjestâ općenitog sadržaja
- 2 - *Web*-mjestâ EU-a
- 3 - *Web*-mjestâ nacionalnih registara

1 - *Web*-mjestâ općenitog sadržaja

Investigative Dashboard

<http://www.investigativedashboard.org/category/www/>

Jezik: engleski

Ovo je portal prema velikom broju nacionalnih registara i baza podataka na svijetu na kojima se mogu naći informacije o trgovačkim društvima, dioničarima itd.

Svjetski registri

<http://www.companieshouse.gov.uk/links/introduction.shtml#reg>

Jezik: engleski

Ovo je portal prema velikom broju službenih registara trgovačkih društava po zemljama na kojima se mogu naći informacije o trgovačkim društvima, dioničarima itd.

<http://www.commercial-register.sg.ch/home/worldwide.html>

Jezik: engleski

Web-mjesto održava Kanton St. Gallen i na njemu se nalaze poveznice na web-mjesta za registraciju trgovačkih društava u velikom broju zemalja iz cijelog svijeta.

Službeni registri trgovačkih društava

<http://www.rba.co.uk/sources/registers.htm>

Jezik: engleski

Na njemu se nalaze poveznice na registre trgovačkih društava u svijelom svijetu, uključujući u državama članicama EU-a.

2 - Web-mjesta EU-a

VIIES - sustav za razmjenu informacija o PDV-u (VIIES)

http://ec.europa.eu/taxation_customs/vies/

Na ovom su web-mjestu upisane sve tvrtke u EU-u koje su obveznici plaćanja PDV-a.

PIB (Porezni identifikacijski broj) na Europa

http://ec.europa.eu/taxation_customs/tin/

Na ovom web-mjestu može se provjeriti PIB na internetu (valjanost broja) i na njemu se nalaze informacije o oblicima PIB-a po zemljama.

3 - Nacionalna web-mjesta

Belgija

http://www.ejustice.just.fgov.be/cgi_tsv/tsv.pl

Jezici: francuski, nizozemski

Daje informacije o trgovačkim društvima registriranim u Belgiji od 1.1.1983.

Bugarska

<http://www.brra.bg/>

Jezik: Bugarski

Nacionalni registar trgovačkih društava - daje informacije o trgovačkim društvima registriranim u Belgiji.

Češka Republika

<https://or.justice.cz/ias/ui/rejstrik-rozsirene>

Jezik: češki

Češki internetski registar trgovačkih društava. Ovdje se mogu naći informacije o trgovačkim društvima registriranim u Češkoj Republici (pravni oblik, identifikacijski broj, dioničari, upravni odbor itd.)

http://www.info.mfcr.cz/ares/ares_fo.html.cz

Jezik: češki

Češko ministarstvo financija - online informacije iz registra samozaposlenih osoba i informacije o obveznicima PDV-a.

Francuska

<http://www.infogreffe.fr/>

Jezik: francuski

Ovdje se mogu naći informacije o trgovačkim društvima registriranim u Francuskoj.

<http://www.societe.com/>

Jezik: francuski

Ovdje se mogu naći osnovne informacije o trgovačkim društvima, poveznice s drugim trgovačkim društvima i osnovni financijski podaci.

Luksemburg

<http://www.legilux.public.lu/entr/index.php>

Jezik: francuski

Ovdje se mogu naći osnovne informacije o trgovačkim društvima registriranim u Luksemburgu.

Malta

<http://www.mfsa.com.mt/>

Jezici: malteški, engleski

Ovdje se mogu naći informacije o sastavu trgovačkog društva, uslugama koje pruža, povezanim društvima i informacije o upravi.

<http://www.mepa.org.mt/home?l=1>

Jezici: malteški, engleski

Ovdje se mogu naći informacije o dozvolama koje su potrebne kao dio projekta. U Malti je to u nadležnosti malteškog Tijela za okoliš i planiranje.

<http://www.etc.gov.mt/Index.aspx>

Jezici: malteški, engleski

Centar za zapošljavanje i osposobljavanje (ETC) u Malti vodi baze podataka registriranih poslodavaca/zaposlenika. Mogu se vršiti provjere kako bi se potvrdile pojedinosti koje su dostavili podnositelji zahtjeva.

Poljska

<http://www.stat.gov.pl/regon/>

Jezik: poljski:

Ovdje se mogu naći osnovne informacije o trgovačkim društvima registriranim u Poljskoj, uključujući porezni broj, naziv trgovačkog društva, pravni oblik, vrsta vlasništva, vrsta glavne aktivnosti, datum početka poslovanja, datum upisa u registar.

<https://ems.ms.gov.pl/krs/danepodmiotu>

Jezik: poljski

Službena stranica nacionalnog sudskog registra koji sadrži informacije o nazivu trgovačkog društva, adresi, pravnom obliku, predstavnicima trgovačkog društva.

Rumunjska

<https://portal.onrc.ro>

Jezik: rumunjski

Ovdje se mogu naći osnovne informacije o trgovačkim društvima registriranim u Rumunjskoj. Potrebna je prethodna registracija.

<http://www.mfinante.ro/pjuridice.html?pagina=domenii>

Jezik: rumunjski

Ovdje se mogu naći osnovne financijske informacije o trgovačkim društvima registriranim u Rumunjskoj.

Švicarska

<http://www.moneyhouse.ch/>

Jezici: njemački, talijanski, francuski, engleski

Ovdje se mogu naći osnovne informacije o trgovačkim društvima registriranim u Švicarskoj.